

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar og menntamálanefnd Alþingis
Vopnalög Bogfimi ungmenna
386. mál, lagafrumvarp
151. löggjafarþing 2020-2021

Dags: 04.03.2021

Sem núverandi Íslandsmeistari, Íslandsmethafi, og sem þjálfari í yfir 30 ár, er þetta mín persónulega og faglega skoðun varðandi vopnalög 16/1998 31. gr. Og fyrirhugað frumvarp til breytinga á því.

Hver sem er getur stundað bogfimi á Íslandi. Vopnalög 16/1998 31. gr. bannar einfaldlega þeim sem eru yngri en 16 ára að nota boga með meiri krafti en 7 kg. Þar sem ungmenni keppa innanhúss á 12 metra fjarlægð eru löglega viðunandi byrjendabogar öruggir og árangursríkir til að veita traustan grundvöll til að þróa framtíðar bogfimi á Íslandi.

Síðan 1974 hefur Ísland keppt á alþjóðavettvangi, skilað álitlegum árangri og skapað ríka bogfimisögu líka. Núverandi lög voru sett til að koma í veg fyrir að annað barn yrði fyrir alvarlegum augnskaða, sama hvernig foreldraeftirlit væri viðhafið (Hæstiréttur 1974/356).

Síðan hefur sem betur fer tekist að forðast annað stórslys. Dragþyngd boga er greinilega merkt á bogum og ef ekki þá er því auðsvarað með handmælum sem eru fáanlegir og er því ekki erfitt að hlýða gildandi lögum meðan ungmenni eru í þjálfun.

Frá og með árinu 2012 hafa nýir bogmenn breytt ásýnd um hvað bogfimi snýst um á Íslandi.

Þegar ég fékk fyrstu íslensku vegabréfsáritunina sem þjálfari 2016 var mér aldrei tilkynnt um 31. grein af vinnuveitendum mínum, ISI, bogfiminefndinni, öðrum þjálfurum eða formönnum bogfimiklúbbana.

Sem einhver sem hefur aldrei brotið lög áður var átakanlegt að uppgötva þessi lög 16. júlí 2020. Lögreglan tók sérstaklega fram að það væru „engar undantekningar frá þessum lögum“.

Að lögfræðilegri ráðgjöf upplýsti ég foreldra viðskiptavina minna en aldurs sama daginn.

Tæpum tveimur vikum seinna, 29. júlí 2020, sendi ég beiðni um reglugerðarbreytingu til dómsmálaráðuneytisins til þess að aldurstakmarkið fyrir dragþyngd yrði lækkað í 12 ára aldur. Samhliða beiðninni lét ég fylgja samanburð á bogafimi fyrir 30 lönd (Frakkland 10, Ástralía 12, Japan 14, ...) og álit alþjóðlegs þjálfara á því hvers vegna líkamlegur, andlegur og tilfinningalegur þroski barna leiddi til þess að ráðlagður væri 12 ára aldur fyrir bogfimi í keppni. Þessi reglugerðarbreytingu var sannkallað samstarf og ég þakka mjög viðbrögðin sem gefin voru innan bogfiminnar á heimsvísu.

Undanfarna mánuði hef ég neitað að þjálfra skyttur undir 16 ára aldri sem nota boga sem eru yfir löglegri dragþyngd.

En þar sem ungmenni halda áfram að æfa í Bogfimisetrinu og hafa keppt á Íslandsmeistaramóti utanhúss og í mörgum keppnum innanhúss sem Bogfimisambandið stendur fyrir, hefur það orðið ljóst að þeim sem eru í stjórnunarstöðum finnst þetta og önnur ólögleg hegðun eðlileg.

Vitað hefur verið um lögina til margra ára af meðlimum Bogfimisambandsins, hvers vegna leyfir ISI og jafnvel forseti þessarar nefndar: Steinunn Þóra Árnadóttir, syni sínum og öðrum börnum að skjóta boga með dragþyngd langt yfir lögleg mörk?

Með því að lögin séu ekki virt af fullorðnum í dag, hvaða von er að annað slys muni ekki gerast?

Þar sem fyrirhugað frumvarp leyfir bogfimi svo framarlega sem fullorðinn einstaklingur hefur umsjón með ungmennum vegna þjálfunar og keppni ... rökstuðningurinn við að breyta lögum hefur minna að gera með áhyggjur af öryggi og meira að gera með að þjálfra framtíðar íþróttameistara.

Bogfimnasambandið hefur þegar gert athugasemdir við að þátttaka Íslendinga á Ólympíuleikum ungmenna séu hindruð með gildandi lögum og að aldurstakmarkanir séu ekki þær sömu og í öðrum Norðurlöndum. Ef þessir tveir þættir eru innbyrðis tengdir, hvers vegna voru engir skyttur frá Noregi, Danmörku eða Finnlandi á síðustu Ólympíuleikum ungmenna?

Þar sem það eru aðeins 32 sæti eru í boði á Ólympíuleikum ungmenna, að ná lágmarki í stigum og að fá sæti er ótrúlega erfitt.

Af mögulegum 720 heildarstigum fyrir 72 örvar á 60 metra er kvenkyns lágmarks stig **600** (núverandi Íslandsmet unglinga **490**) og karl er **610** (núverandi Íslandsmet unglinga **561**).

Jafnvel þó að heimamaður í bogfimi skori þessi stig, hefur undankeppni Evrópu aðeins 3 sæti laus og 16 sæti á heimsmeistaramóti ungmenna.

Til samanburðar:

Mararþon, Grikkland - Evrópukeppni undankeppni karla 2017 663 og kvenna 666.

Rosario, Argentína - Heimsmeistarakeppni 2017 karla 698 og kvenna 686.

Buenos Aires - Ólympíuleikar ungmenna 2018 karla 691 og kvenna 675.

Ísland verður að vera raunhæft þegar litið er til loftslags, fjármögnunar og hlutfallslegs ávinnings við frammistöðu þegar litið er til þess að byggja 60 metra yfirbyggða æfingaaðstöðu fyrir útisport, í því skyni að þjálfra heimslista skyttu ungmenna og með því að breyta landslögum sem nú eru til staðar til að vernda öll íslensk börn.

Hvað Norðurlandamót ungmenna varðar hefur Ísland tekið þátt síðan 2018 með krökkum sem byrja 13 ára. Þar sem keppnin er fyrsta tækifæri margra skyttna til að taka þátt á alþjóðavettvangi verður að skoða mikilvægi hennar í réttu samhengi. Af 28 flokkum í Álaborg í Danmörku 2019 voru 18 flokkar með færri en 10 þátttakendur og einn þátttakandi í 6 flokkum.

Í sveigbogaflokki ungra karla (60m) voru aðeins 2 af 22 sem náðu Ólympíulágmarkinu, en engar konur í sveigbogaflokki ungra kvenna (60m) af 22 skoruðu hærri en 550.

Þar sem 16 ára keppandi myndi keppa í þessum flokki myndi dragþyngd boga ekki vera þáttur í að ná vegalengd að því er varðar gildandi vopnalög.

Fyrir skyttur í flokki 13-15 ára er vegalengd þeirra 40 metrar. Já, það er áskorun fyrir boga undir 7 kg, en hæfileikamótun sem stuðlar að alþjóðlegri þátttöku fyrir þennan aldurshóp gengur þvert á núverandi kenningu.

Hvað varðar keppnis trissuboga, byrja framleiðendur almennt á 13,6 kg (30 lbs). Þar sem þetta er ekki ólympíuþrótt nýtur hann ekki sömu athygli og sveigbogi. Þrátt fyrir það átti Íþróttá-og Ólympíusamband Íslands á engan hátt að leyfa 14 ára stúlku að vera fulltrúi Íslands á Evrópuleikunum 2019 í Minsk, Hvíta-Rússlandi, á trissuboga sem var tvöfaldur að dragþyng miðað við núverandi löglegu mörk. Mér var sagt nýlega að vegna þess að hún væri lögleg þarna, að það

væri í lagi að þjálfra hana meðan hún væri í Minsk. Til skýringar voru 4 árin þar á undan að þjálfaða hana á Íslandi ólögleg.

Ef markmiðið með uppfærslu á lögum 16/1998, 31. gr., Er að ná stöðu á heimsmeikvarða fyrir Ísland, þá skaltu íhuga eftirfarandi: Ólympíuskyttur voru að meðaltali 26,8 ára í Ríó (2016 26,4 karlar / 25,8 konur) og 26,1 í London (2012 Karl 25,9 / Kona 26,4). Þegar bornir voru saman verðlaunahafar frá árinu 2004 var meðalaldur til að hefja þjálfun 15,4 og aðrir en medalistar 13,3 en 26% hófust eftir 16 ára aldur. Meðalaldur þeirra sem byrjaði að keppa alþjóðlega var 18 ára.

Að auki hefur alþjóðleg skipulögð hæfileikamótun fyrir ólympískar íþróttir sýnt mestan árangur á aldrinum 6-10 ára með áherslu á líkamsrækt og skemmtun, 11-14 um mótun, 15-18 um sérhæfingu og 19+ um afköst.

Að byrja frá unga aldri er ekki hvernig meistara eru gerðir þar sem

"...early participation in competitions and inclusion in talent identification and talent promotion programs correlated negatively with long-term senior success. Only the training volume in other sports (beyond the current main sport) displayed significant differentiating effects on later success in senior elite sport." Væyens et al., 2009

„... þátttaka snemma í keppnum og þátttaka í skipulagðri hæfileikamótun tengdist neikvætt við langtíma árangur þeirra sem eldri voru. Aðeins æfingafjöldi í öðrum íþróttum (umfram núverandi aðal íþrótt) sýndi veruleg breytingu á árangur þeirra sem eldri voru. "

Ekki er hægt að nota íþróttáfræk sem rök fyrir því að „uppfæra“ lög sem upphaflega voru sett til að vernda börn gegn slysum sem hafa áhrif alla ævi. Að „uppfæra“ lög er ekki hægt að nota sem rökstuðning til að leyfa núverandi ólöglegar athafnir að verða löglegar þó að það sé þegar talið viðunandi hegðun fyrir ákveðna aðila í íslensku samfélagi. Þar sem Ísland leyfir dæmdum glæpamönnum að gerast þjálfarar og að þeir ákveði stefnu framtíðarlaga er rökrétt að núverandi staða sé til staðar í dag.

Upplýsa ætti alla foreldra um gildandi lög og tilgang þeirra í hvert skipti sem þeir kaupa boga fyrir krakkann sinn. Allt annað er einfaldlega fullorðnir að kenna krökkum að lögin þýði ekkert.

Og loks ætti enginn útlendingur undir neinum kringumstæðum að komast að því að starf hennar brjóti í bága við lög. Þjálfari gerir mér kleift að vera íþróttamaður. Sem núverandi Íslandsmeistari og núverandi handhafi bæði innanhúss og utanhúss Íslandsmeta, hélt ég í fyrstu að það væri heiður að vera fulltrúi Íslands á alþjóðavettvangi. Í staðinn hef ég nú kosið að keppa aldrei aftur fyrir Ísland. Ég hef aldrei upplifað íþróttasamtök koma fram við íþróttamann eins og komið hefur verið fram við mig einfaldlega vegna þess að ég kys að hlýða lögum. Allir sem leyfðu þessu ástandi að eiga sér stað ættu að skammast sín. Ég harma það innilega að hafa komið til Íslands.

Kelea Josephine Alexandra QUINN (030871-4649)